

اجرای آثار جشنواره «تئاتر کنار مردم» پس از اعلام وضعیت سفید

کریم جشنى کارگردان و بازیگر تئاتر و سرپرست انجمن نمایش خراسان رضوى در گفت‌وگو با خبرگزاری هنر ایران درباره فعاليت‌هاى اين انجمن و هنرمندان تئاتر استان توضيحاتى را ارائه کرد. او با اشاره به اينکه هنرمندان استان در اين دوران نااميد نشده‌اند گفت: ما با حمايت معاونت فرهنگى اجتماعى شهردارى، جشنواره بزرگ خيابانى «تئاتر کنار مردم» را به دبيرى جواد اشکدرى برگزار کرديم. بيش از ۹۰ اثر از ۵۸ هنرمند به دبیرخانه جشنواره رسيد و پس از ارزيايى، ۲۶ نمايش به

منظور اجرا در اين جشنواره انتخاب شدند اما از آنجا که شرايط اجراى اين آثار در وضعيت کنونى امکان پذير نبود، از سوى شهردارى مشهد قرارداد و تفاهم‌نامه‌اى با گروه‌هاى اجرايى منعقد شد تا در اولين فرصت پس از اعلام وضعيت سفيد در مشهد، آثار جشنواره که با موضوعات مختلف توليد شده‌اند اجرا شوند. سرپرست انجمن نمايش خراسان رضوى خاطرنشان

کرد: همچنين در حال برنامه‌ريزى و آماده‌سازى فراخوان به منظور برگزارى سى‌امين جشنواره تئاتر استانى هستيم. اين فراخوان با درنظر گرفتن شيونامه‌هاى بهداشتى در توليد آثار و نحوه برگزارى جشنواره به معاونت فرهنگى هنرى شهردارى مشهد ارسال شده تا پس از بررسى نهايى تا چند روز آينده منتشر شود. اين کارگردان تئاتر با بيان اينکه شهردارى مشهد در نوروز ۱۳۹۹ برنامه‌ريزى کامل و

مدونى براى استقبال از بهار داشته، گفت: عنوان اين رويداد «خانه بهار» بود که آثار نمايشى توليد شده آن در اولين فرصت مناسب اجرا خواهند شد. همچنين ويکرد ما در اين ايام اين است که بايد به توليد آثار به منظور اجرا در شرايط بهداشتى در توليد آثار و نحوه برگزارى اجتماعى مناسب ادامه دهيم و قرار بر اين نيست که کار خود را تعطيل کنيم، فعاليت خود را ادامه داده‌ايم و پس از اعلام وضعيت سفيد از سوى ستاد ملي مبارزه با کرونا، تئاتر هاى خيابانى توليد شده ويژه نوروز ۱۳۹۹ در سطح شهر اجرا خواهند شد و آثار توليد شده براى اجرا در سالن‌هاى نمايش به صحنه خواهند آمد.

داستان رستم و سهراب در حال تکرار است

گفت و گو با محمد حسين باقریان قناد، جوان شاهنامه‌پژوه مشه‌دی

غلامرضا زوزنى

r.zouzani@shahraranews.ir

با اینکه تازه ۲۹ سالش شده اما به اندازه یک پیش‌کسوت روى شاهنامه مسلط است و وقتى سخن مى‌گويد انگار که استادى چهل، پنجاه ساله لب به سخن گشوده باشد، فصيح و شيوا حرف مى‌زند. محمدحسين باقریان قناد، ملقب به سیاوش قناد، جوانى دهه هفتادى است که درباره ادبيات کهن و کلاسيک جهان آگاهى دارد. تنها شش سالش بوده که به ادبيات علاقه‌مند مى‌شود. هفت ساله مى‌شود که به شاهنامه‌خوانى روى مى‌آورد. مى‌گويد سال ۱۳۷۷ به‌طور ابداعى سبکى از شاهنامه‌خوانى را آغاز کرده که در سال‌هاى مختلف آن را در خود تقويت کرده است: کارى که انجام مى‌دادم شبیه به نقالى بود اما نقالى نبود. در واقع شاهنامه را به صورت دکلمه مى‌خواندم. بعد از آن زبان بدن را به اين نوع خوانش از شاهنامه اضافه کردم. شخصيت پردازى کردم. گفت‌وگو اضافه کردم. تفاوت کارى که من در خردسالى انجام دادم با نقالى در اين است که ما شاهنامه‌خوانى را بر پايه متن شاهنامه فردوسى انجام مى‌دهيم اما نقال‌ها در داستان‌هاى شاهنامه دست مى‌برند و بر اساس تخيل خودشان داستان‌سرايى مى‌کنند. در حالى که شاهنامه‌خوانى مطابق شاهنامه است.

به نظر م‌باید نسل‌هاى پيش از ما خودشان را از عرصه کار و فعاليت کنار بکشند و اجازه دهند نسل بعدى کار را به دست بگيرد. همان‌طور که من از سال ۱۳۹۰ ديگر اجرا نکردم‌ام و عرصه را براى شاگردانم باز گذاشتم‌ام

- شاگرد استادان بزرگ

جالب است که سیاوش باقریان هيچ تحصيلات دانشگاهى در رشته ادبيات ندارد. دو بار تا مقطع کارشناسى تحصيل کرده است. نخستين بار در رشته عمران و ديگر بار در رشته روان‌شناسى درس خوانده است و هر دو اين رشته‌ها يى ارتباط با ادبيات است. او مى‌گويد: تا دوازده سالگى شاهنامه را خوانده و چند تا از داستان‌هايش را حفظ کرده است. حتى در مدرسه هم برنامه‌هاى شاهنامه محور اجرا مى‌کرده که مورد شمايت مسئولان مدرسه قرار مى‌گرفتند است: به من مى‌گفتند که نبايد اين کارها را انجام دهيم. مى‌گفتند بايد تمرکز م را روى درس و امتحانات و کنکور م بگذارم. حتى يک بار از من کتاب غيردرسى گرفتند و به مادرم رنگ زدند و از او خواستند تا به مدرسه بيايد و من را جلو او توييح کردند. زمان ما فضا در آموزش و پرورش اين‌طور بود. الان اما کمى بهتر شده است. خانواده‌ام من را همراهى کردند و من به مطالعه‌ام ادامه دادم.

باقریان از هدفه سالگى تا بيست‌وپنج سالگى مطالعه شاهنامه را به صورت تخصصى ادامه مى‌دهد تا اينکه به شاهنامه مسلط و آماده تدریس براى بزرگ‌سالان مى‌شود. پيش از اين هم در بنياد فردوسى براى بزرگ‌سالان شاهنامه تدریس مى‌کرده است. با استاذانى همچون جلال خالقى مطلق، جلال‌الدين کرازى، فریدون جنيدى و ... نشست و برخاست و با آن‌ها مکاتباتى درباره شاهنامه داشته است.

- براى شاهنامه کارى نکرد‌اند

به باور باقریان و بسيارى از هم‌نسلان او سيستم آموزشى در کشور ما ناقص و معيوب است. برخورد هاى متحجرانه با افرادى همانند او باعث شده آن‌ها ديرتر از آنچه که مى‌خواهند به هدفشان برسند. همين برخورد ها پى سیاوش باقریان را به مدرسه و تدریس در دبستان باز کرد. او دو سال گذشته در جشنواره‌هاى ملي شاهنامه‌خوانى مربى برتر شاهنامه شده است. در چندين دبستان به کار آموزش شاهنامه

براى کودکان مشغول است و تا الان موفق شده صدها خانواده را با شاهنامه آشتى دهد: هميشه به برخى از استادان و شاهنامه‌پژوهان انتقاد دارم که آن‌ها براى اشاعه و ترويج شاهنامه کارى انجام نداده‌اند. آن‌ها دلشان به همين خوش است که سالى چند بار براى فردوسى نمايش برگزار کنند و گرد هم بنشينند و براى هم کف بزنند. اما به نظر من بايد کارى کرد که شاهنامه ميان خانواده‌ها برود و آن‌ها با اين متن و متونى از اين دست آشنا شوند.

باقریان مى‌گويد: همين رفتارها به او انگيزه مى‌دهد و شاخه جوانسراى خردسراى فردوسى را زير نظر دکتر محمدجعفر ياحقى، در خردسراى فردوسى راه بياندازد. حدود صد نفر از جوانان بخيه در زمينه‌هاى مختلف را گرد خود جمع کردند تا براى فردوسى کارى انجام دهيم: تا اندازه‌اى هم موفق شديم. اما چون از ما حمايت نشد آن‌طور که بايد نتيجه نگر فتيـم. به دکتر ياحقى فشار مى‌آوردند که چرا به جوان‌ها ميدان مى‌دهد. اما ايشان تا جايى که مى‌توانست از ما حمايت مى‌کرد.

او فکر مى‌کند که اگر از او در مشهد حمايت مى‌شد اتفاقات فوق‌العاده‌اى درباره شاهنامه و علاقه مردم به آن رخ مى‌داد. اما الان از يک اتاق چند متری در خيابان هاشميه مشهد کارش را با تهران پى گرفته است: وزارت علوم و چند نهاد ديگر با ما همکارى دارند و آموزش‌هايمان را در ۱۳ استان کشور و دو شهر کانادا انجام مى‌دهيم.

بعد از اين بيست سال فعاليت باقریان در زمينه شاهنامه اکنون به جايى رسيده که حوزه فعاليتش را روى ديگر متون کهن ادبى فارسى، همانند آثار سعدى، موملى و ... به سه زبان دنيا گسترش داده است.
● فدای نسل بعدى خواهم بود

باقریان مى‌گويد: داستان پسر کشى که عوام آن را از شاهنامه فردوسى برداشت مى‌کنند تنها دست‌اويزى است که مخالفان گسترش شاهنامه در مدارس و آموزش و پرورش به آن چنگ زده‌اند. در حالى که به نظر من اين برداشت سطحى از شاهنامه است: ۹۱ نمونه داستان پسر کشى در ادبيات جهان وجود دارد که بهترين آن داستان رستم و سهراب است. در واقع اين داستان جنگ و خون‌ريزى را مطرح نمى‌کند. داستان رستم و سهراب مسئله‌اى را طرح مى‌کند که همواره در حال تکرار است. فردوسى در اين داستان مطرح مى‌کند که نسل پيشين اجازه بروز به روى کار آمدن نسل پسین خود را نمى‌دهد. اين مسئله مصداق زمان کنونى ماست. نسل‌هاى قديمى به نسل جوان اجازه نمى‌دهند تا با خلاقيت زمينه تحول و رشد جامعه را فراهم کنند.

اين تعمق در محتواى شاهنامه و نه در فرم آن باعث شده اين جوان مشه‌دى براى خود يک تئورى به عنوان خودکشى رستم مطرح کند. بر اين اساس او فکر مى‌کند نسل گذشته بايد در برابر نسل آينده خودشان را کنار بگذند: به نظر م بايد نسل‌هاى پيش از ما خودشان را از عرصه کار و فعاليت کنار بکشند و اجازه دهند نسل بعدى کار را به دست بگيرد. همان‌طور که من از سال ۱۳۹۰ ديگر اجرا نکرد‌م‌ام و عرصه را براى شاگردانم باز گذاشتم‌ام. همان‌طور که تصميم دارم از سال ۱۴۱۰ ديگر تدریس نکنم و از سال ۱۴۲۰ مديريت را کنار بگذارم و خودم را باز‌نشسته کنم. اگر نسل پيشين ما در آموزش و پرورش و هر دستگاه ديگر به تئورى خودکشى رستم، باور داشته باشند ما شاهد پيشرفت جامعه خواهيم بود. در واقع نسل پيشين که به عنوان رستم از آن‌ها ياد شده با (خودکشى) که کنار رفتن را مديريت کار نهاست باعث مى‌شوند که نسل‌هاى بعدى امکان بروز يابند.

بر خلاف آنچه که گفته مى‌شود، نسل دهه ۸۰ و ۹۰ نسلى خردمند، باهوش و کوشاست که مى‌تواند آينده اين کشور را در دست خود بگيرد و آن را به پيشرفت برساند. من هم همه زندگى‌ام را فدای اين نسل خواهم کرد.

شهرآرام‌ساز

روزنامه‌شهرام‌سازوزشده‌گى

۴شنبه۲۳ مرداد ۱۳۹۹۲۳ شهریور ۱۳۹۹شماره ۳۱۸۱

۱۵

فرهنگ و هنر

آماده‌سازى ۱۰ مجلس تعزیه‌براى پخش در محرم

مدیر مرکز هنرهای نمایشی حوزه‌هنرى از آماده‌سازى ۱۰ مجلس تعزیه براى پخش در ماه محرم از شبکه‌هاى تلویزیون خبر داد. کوروش زارعى به خبرگزارى صبا گفت: اين تعزیه‌ها با حضور بهترين تعزیه‌خوان‌هاى ايران (تفرش، اصفهان، قم، اراک، قزوین و تهران) برگزار مى‌شود و احتمالاً از شبکه چهار پايه سه روى آنتن خواهدرفت.

«خط‌باریک قرمز» پر مخاطب‌ترین مستندسال

مستند «خط‌باریک قرمز» به کارگردانى فرزاد خوشدست، سينماگر مشه‌دى در صدر پرمخاطب‌ترين مستندهاى اکران شده در سال ۹۹ قرار گرفت. براساس آمار اعلام شده در سايت سمفا، اين فيلم ۷مرداد در گروه هنر و تجربه به نمايش درآمده است با گذشتن سه هفته از اکرانش توانسته ۴۴۹ مخاطب را با خود همراه کند و بالاتر از مستندهاى چون «جايى براى فرشته‌ها نيست» و «صحنه‌هاى از جدايى» قرار گيرد. اين نکته را نيز بايد در نظر داشت که با آغاز اکران «خط‌باریک قرمز»، سينماهاى برخى از شهرها ز جمله مشهد به دليل شيوع کرونا تعطيل شدندو اين فيلم سينماهاى کمترى را براى نمايش در اختيار دارد. «خط‌باریک قرمز» درباره يک گروه مجرم نوجوان در يک زندان است که با کمک چندمربى نمايش تصميم مى‌گيرند تئاترى را روى صحنه ببرند و ناگفته‌هاى زندگى خود را از اين طريق بيان کنند. توماج داش بهزادى، فرهاد اصلانى، هنگامه قاضيانى، امير دژاکام، افشين هاشمى، ارش آيسلانى، ياسر خاسب با همراهى نوجوانان کانون اصلاح و تربيت در اين فيلم بازى مى‌کنند.

انتقاد تهيـه‌کننده‌مشه‌دى از صداوسيما

شورای‌عالى تهپه‌کنندگان سينماى ايران در نامه‌اى به رياست سازمان صداوسيما از پخش نشدن تيزر فيلم‌هاى سينماى ايران گله کرد. متن نامه که از سوى سيد غلامرضا موسوى دبير شورای‌عالى تهپه‌کنندگان سينما و تهپه‌کننده مشه‌دى نوشته شده، به اين شرح است: «متأسفانه مدتى است که سازمان صداوسيما از پخش آگه‌پى‌هاى فيلم‌هاى سينمايى به اشکال مختلف خوددارى مى‌کند. آن هم در شرايطى که اين مهم و پخش آن بارها از سوى مسئولان مختلف و شورای‌عالى امنيت ملي مورد تأکيد قرار گرفته است. شورای‌عالى تهپه‌کنندگان انتظار دارد در شرايط ويژه کنونى، سازمان صداوسيما همکارى لازم، بيشتر و دقيق‌ترى را با سينماى ايران داشته باشد، نه اينکه با جلোগيرى از پخش تيزرهاى تلویزیونى و ايجاد اشکال تراشى به سينماى ايران جفا روا دارد.» او همچنين از رئيس صداوسيما درخواست کرده که آگه‌پى‌ها با حجم مورد قبول، آن هم به صورت تعداد و نه ريالى، پخش شوند. به گفته موسوى اين اقدام جدا از معرفى فيلم‌ها، مى‌تواند به ارتزاق ۱۵ هزار خانواده فعال در سالن‌هاى نمايش کمک و از بيکارى آن‌ها جلوگيرى کند.

سينماگر مشه‌دى «هزار توى پيشرفت» رامى‌سازد

محسن اسلام‌زاده سينماگر مشه‌دى از آماده شدن مجموعه مستند «هزار توى پيشرفت» براى پخش از تلویزیون خبر داد. اسلام‌زاده در گفت‌وگو با خبرگزارى مهر با اشاره به سه قسمتى بودن اين مجموعه که به بررسى موضوع اقتصاد مقاومتى در ۳ کشور مى‌پردازد گفت: ساخت مجموعه سه قسمتى «هزار توى پيشرفت» مدتى است که به پايان رسيده است. اين ايده ۳سال پيش براساس طرح دکتر حجت‌اله عبدالملکى آغاز شد، قرار بود اين مجموعه در کشورهاى بيشترى ساخته شود که بنا به دلایلى از ۶ قسمت تنها ۳ قسمت ساخته شد. اين مستندساز توضيح داد: کارى که ما انجام داديم اين بود که به کشورهاى مختلف سفر کرده و اين نظريه را در اين کشورها پيگيرى کرديم، بر همين اساس کشورهايى انتخاب شدند که در سه يا چهار دهه اخير دچار تحولات اقتصادى شده‌اند. ما راهى چين، روسيه و ترکيه شديم در هر سفر يک قسمت از مستند را توليد و سعى کرديم در اين مستندها هم با استادان دانشگاه‌ها و احزاب و شخصيت‌هاى سياسى آن‌ها و هم با مردم اين کشورها گفتو گو کنيم. به گفته اسلام‌زاده اين مجموعه به سفارش شبکه سه سيما ساخته شده و قرار است بهزودى روى آنتن برود.

ليلا حاتمى در نقش پيرو حضرت مسيح

وب سايت (IMDb) نام ليلا حاتمى را به فهرست بازيگران فيلم «آخرين سياره»، جديدترين ساخته «ترنس ماليك» کارگردان مطرح آمريکايى اضافه کرد. به گزارش ايسنا، در حالى که در چند روز اخير، اخبارى درباره بازى ليلا حاتمى در پروژه سينمايى جديد «ترنس ماليك» کارگردان صاحب سبک سينماى جهان منتشر شده بود اما اين خبر در هيچ يک از سايت‌هاى رسمى تأييد نشده بود، تا امروز بانک اطلاعاتى اينترنتى فيلم‌ها (IMDb) حضور اين بازيگر ايرانى در نقش مريم مجدليه (از پيروان حضرت عيسى مسيح) را در اين فيلم تأييد کرد. در «آخرين سياره» که روايتگر چند اپيزود مختلف از زندگى حضرت مسيح (ع) است تعداد زيادى از بازيگران نامدار جهان نقش آفرينى مى‌کنند.

عکس: وظيفه‌دار

عکس: خايلو حاتمى

نخستين تصوير ملا هادى سبزوآرى که توسط آقا رضا عکاس يافى، عکاس مخصوص ناصرالدين شاه در سرباز به ثبت رسيد و براى هميشه در تاريخ ماندگار شد.

زنده نگه مى‌داريم. شوربختانه، امروزه با رشد شگفت‌انگيز فناورى در زمينه ثبت تصوير، همه خود را عکاس مى‌دانند! اما «عکاس»، «عکاسى» و «عکس» يا «فرتور» تعريف خاص و حرمت خود را دارد. باشد که در آينده‌اى نه‌چندان دور، شاهد رشد و پيشرفت در «دين»، «درک» و «خوانش عکس» باشيم. حتى بيش از عکس گرفتن‌هاى فراوان... و صد البته که آنچه حضور عکاسان را ارزشمند مى‌کند، حضور به موقع در بزنگاه‌هاى حساس است.»

✽ عضو هيئت مديره انجمن عکاسان خراسان رضوى